

Предмет: Основне животне вештине

Циклус: Први

Наставана јединица: **Уштеде у домаћинству**

Циљеви: побољшање квалитета живота полазника кроз развој вештина управљања кућним буџетом путем стицања и практичне примене знања о рационалном и економичном коришћењу електричних апарата у домаћинству, рационалној потрошњи воде, грева и правилном чувању и припреми прехранбених намирница. Активност омогућава полазницима да упознају различите начине уштеде у домаћинству кроз рационално коришћење и штедњу електричне енергије, воде, грева и прехранбених намирница.

Задатак

Пописати кућне електричне апарате који су у сталној или повременој употреби. Прикупити рачуне за све трошкове током једног месеца (струја, телефон, смеће), трошкови прехранбених намирница и хигијенских средстава за личну употребу и хигијену дома. Током једномесечног периода, примењивати савете за уштеду и пратити ефекте које ове активности имају на кућни буџет. Обратите пажњу и на потрошњу сваког апарата појединачно (колико тоши на сат).

План акције треба да садржи:

1. Разматрање распореда електричних апарата у простору за становање и могућности за промену распореда, уколико ће размештај омогућити уштеде електричне енергије.

2. Састављање листе конкретних активности које ће омогућити уштеду електричне енергије, воде и огрева.

3. Промене у начину набавке, чувања и припреме прехранбених намирница које ће да омогуће квалитетнију исхрану и смањење издатака за храну.

4. Полазници примењују савете током једномесечног периода, након чега сумирају резултате упоређујући рачуне за електричну енергију, воду, огрев и трошкове за храну са претходним месецима.
5. Сазнајте шта значе ознаке А, Б, Ц које се налазе на апарима, обратите пажњу и на боје које прате те ознаке.

Радни лист: Савети за уштеде у домаћинству:

1. Пластичне кесе које добијете у радњи приликом куповине користите за одлагање отпадака.
2. Уместо обичних користите сијалице које штеде енергију.
3. Апарате, које тренутно не користите, увек потпуно искључите.
4. Искористите дневну светлост употребом завеса светлијих боја.
5. Не заборављајте да након пуњења мобилног телефона искључите пуњач из струје.
6. Машину за веш укључујте после поноћи, када је струја јефтинија. Уколико је могуће перите веш хладнијом водом. На загревање воде одлази око 90% од укупне електричне енергије коју веш машина користи. Предност треба дати машини која колико штеди енергију, толико и воду. Уштедећете енергију, воду и новац уколико перете са пуном дозвољеном тежином.

7. Трудите се да кување и загревање на шпорету вршите тако да пречник посуде одговара обиму рингле. Неопходно је употребљавати тигање, лонце, шерпе и др. са равним дном који тачно одговара величини плоче на електричном шпорету. Кување у посудама искривљеним дном или на деформисаним плочама, троши до два пута више енергије. При кувању шерпу/ лонац увек покријте и тако спречите губитак енергије.
8. Температура у фрижидеру треба да буде између 3 и 5°C, у замрзивачу између -32 и -15° С. Нижа температура од потребне ће потрошити 25% више енергије. Фрижидер и замрзивач треба редовно чистити. Веома је важна температура просторије у којој се налази фрижидер. Поставите фрижидер и замрзивач на место које је довољно удаљено од извора топлоте као што су шпорети/рерне или директна изложеност сунчевој светлости. Хладна остава у близини кухиње може да буде идеално решење. Користите фрижидер тако да врата буду што краће отворена.
9. Превелики бојлер греје више воде него што су потребе породице. Мали бојлер ће и по дану, када је струја скупља, морати загревати нову залиху воде. Већином је комбинација мањег кухињског бојлера са осредњим бојлером зато кориснија, него један велики бојлер који би снабдевао све славине са топлом водом. Раздаљина од бојлера и славине за топлу воду, најбоље да је што мања. Вода се увек највише хлади у водовима. Што је славина удаљенија, то дуже траје да топла вода из ње потече, тако у водоводу остаје више воде кад се затвори славина.
10. Одржавајте правилну температуру у стану. Правилна температура у собама за рад и живот је између 20 и 21°C. Друге препоручене температуре су: ходник 15°C, купатило 23°C, кухиња 18°C, дневна или радна соба 21°C, соба за спавање 18°C. Сваки степен ниже смањује трошак грејања за отприлике 6%.

Пример за израду табеле:

Врста уређаја	Употреба	Потрошња	Могућност уштеде
Шпорет	Сваки дан		Поклопити шерпе приликом кувања
Машина за веш			Укључивати ноћу....
Фен за косу			
ТВ			